

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Obdo/100/2018
Identifikačné číslo spisu: 2116206566
Dátum vydania rozhodnutia: 28.02.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Viera Pepelová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:2116206566.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: I., so sídlom Podolie 945, IČO: 43 290 779, zastúpeného JUDr. Igorom Horanským, advokátom so sídlom E. F. Scherera 2, Piešťany proti žalovanému: Premium Trading plus, s. r. o., so sídlom Karpatské námestie 7770/10A, Bratislava, IČO: 50 612 565, o zaplatenie 605 588,40 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 25Cb/101/2016, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave, č. k. 21Cob/141/2016-55 z 29. septembra 2016, takto

rozhodol:

- I. Dovolanie o d m i e t a.
- II. Žalovanému n e p r i z n á v a náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Trnave uznesením, č. k. 21Cob/141/2016-55 z 29. septembra 2016 potvrdil uznesenie Okresného súdu Trnava, č. k. 25Cb/101/2016- 36 z 31. mája 2016, ktorým súd prvej inštancie nepriznal žalobcovi oslobodenie od platenia súdnych poplatkov. Odvolací súd sa stotožnil so závermi súdu prvej inštancie, že osobné, majetkové a zárobné pomery žalobcu neodôvodňujú priznanie oslobodenia od súdneho poplatku. Súhlasil s právnym názorom súdu prvej inštancie, že napriek čestnému vyhláseniu o tom, že všetky skutočnosti, ktoré uviedol v tlačive pre zdokladovanie pomerov účastníka - daňové priznanie k dani z príjmov FO (ďalej len „Tlačivo“) - sú pravdivé a že si je vedomý, že v prípade zistenia nepravdivých skutočností mu oslobodenie od súdnych poplatkov nebude priznané, neoznačil všetky nehnuteľnosti, ktorých je vlastníkom, resp. spoluvlastníkom, tak ako to vyplýva z dokazovania vykonaného súdom prvej inštancie. Nie je ani pravdivé tvrdenie žalobcu, že vlastníkom rodinného domu s pozemkom, zapísaným na LV č. XXXX pre k. ú. K., je Všeobecná úverová banka, a. s., ako to uviedol v Tlačive, pretože z výpisu katastra nehnuteľností vyplýva, že žalobca je spolu s manželkou bezpodielovým spoluvlastníkom v 1/1 rodinného domu súp. č. 996, na parc. č. XXXX/X a parcel č. XXXX/X, orná pôda o výmere 139 m², parc. č. XXXX/X

zastavané plochy a nádvorí, parc. č. XXXX/X zastavané plochy a nádvorí o výmere 138 m². Na predmetné nehnuteľnosti je síce zriadené záložné právo v prospech Všeobecnej úverovej banky, a. s., Bratislava, čo však neznamená, že banka je vlastníkom týchto nehnuteľností, ako to tvrdil žalobca. Zdôraznil, že je na strane, aby predložila k návrhu o oslobodenie od súdnych poplatkov všetky doklady, ktoré sú podľa jej názoru dôležité

pre posúdenie dôvodnosti jej žiadosti, lebo ona nesie dôkazné bremeno a je povinná preukázať všetky okolnosti dôležité pre rozhodnutie o priznaní oslobodenia od súdnych poplatkov.

Je v záujme strany, aby svoje osobné, majetkové a zárobkové pomery riadne preukázala. Tvrdenie žalobcu, že má dlhy u banky, nie je možné považovať za objektívne skutočnosti odôvodňujúce priznanie oslobodenia od platenia súdnych poplatkov. Nemožno totiž prihliadať na záväzky žiadateľa vyplývajúce z uzatvorených zmlúv o úveroch, bez ohľadu na účel použitia takto získaných prostriedkov, nakoľko z Tlačíva predloženého žalobcom vôbec nevyplýva,

na aký účel boli použité, ani výška nesplatených úverov a v neposlednom rade ide o zmluvné vzťahy, do ktorých žalobca vstúpil na základe jeho vlastnej slobodnej vôle. Rovnako za sporné považoval odvolací súd aj tvrdenia žalobcu, že nemá žiadny príjem, keď mesačné výdavky

na úvery a hypotéku sú podľa tvrdenia žalobcu spolu vo výške 1 825,74 eur, pričom jeho manželka poberá dôchodok vo výške 370,-eur, čo nemôže postačovať na úhradu dlhov.

Vo vzťahu k namietanému porušeniu princípu predvídateľnosti rozhodnutia súdu, pretože v iných konaniach vedených na Okresnom súde Trnava, týkajúcich sa tých strán sporu,

súd rozhodol diametrálne odlišne ako v predmetnej veci, odvolací súd námietku považoval za neopodstatnenú. Pre sudcu súdu prvej inštancie nie je záväzné rozhodnutie iného sudcu súdu prvej inštancie, pretože rozhoduje len v súlade s platnými a účinnými právnymi predpismi, judikatúrou a ustálenou súdnou praxou. Na druhej strane odvolací súd poukázal na skutočnosť, že predvídateľnosť negatívneho rozhodnutia naopak vyplýva z obsahu čestného vyhlásenia žalobcu zahrnutého v Tlačíve, v ktorom vyhlásil, že všetky skutočnosti, ktoré v Tlačíve uviedol sú pravdivé a že si je vedomý, že v prípade zistenia nepravdivých skutočností mu oslobodenie od súdnych poplatkov nebude priznané, keď v konaní boli v konečnom dôsledku zistené nepravdivé skutočnosti uvádzané žalobcom. Zároveň uviedol, že pokiaľ sa podnikateľ dobrovoľne rozhodne podnikat' v takom rozsahu, že nie je schopný posúdiť rozsah záväzkov, ktoré na seba svojou činnosťou prevezme alebo nie je schopný zabezpečiť si rezervné prostriedky na uplatňovanie svojho práva, nemôže žiadať, aby dôsledky jeho nesprávnych podnikateľských rozhodnutí za neho znášal štát.

2. Proti uvedenému uzneseniu odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie z dôvodu uvedeného v ustanovení § 420 písm. f/ C. s. p., pretože postupom okresného a krajského súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom, nakoľko mu napriek jeho osobným, majetkovým a zárobkovým pomerom nepriznali oslobodenie od súdnych poplatkov. Zároveň mal odvolací súd svoje rozhodnutie zaťažiť takými vadami, ktoré spočívajú v porušení základných princípov materiálneho právneho štátu, vrátane všeobecných princípov spravodlivého procesu a ktoré je možné podradiť pod § 420 písm. f/ C. s. p. Navyše je druhoінстанčné rozhodnutie nielen nepreskúmateľné pre nedostatočné odôvodnenie, ale spočíva aj na nesprávnom právnom posúdení veci. Vzhľadom k uvedenému žiadal, aby dovolací súd zrušil napadnuté rozhodnutie krajského i okresného súdu a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd dovolací [podľa § 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „C. s. p.“)] po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.), bez nariadenia pojednávania (§ 443 C. s. p.) dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť.

4. V zmysle § 419 C. s. p. proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú vymenované v ustanoveniach §

420 a § 421 C. s. p. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

5. Najvyšší súd už v rozhodnutiach vydaných do 30. júna 2016 opakovane (viď napríklad: sp. zn. 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 209/2015, 3 Cdo 308/2016, 5 Cdo 255/2014) uviedol, že právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je bezpochyby aj právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v civilnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých civilný súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred civilným súdom, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011).

6. Aj po zmene právnej úpravy civilného sporového konania (vrátane dovolacieho konania), ktorú priniesol Civilný sporový poriadok v porovnaní s predchádzajúcou právnou úpravou, treba dovolanie naďalej považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie aj podľa novej právnej úpravy nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (k tomu porovnaj napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 113/2012, 2 Cdo 132/2013, 3 Cdo 18/2013, 4 Cdo 280/2013, 5Cdo 275/2013, 6 Cdo 107/2012 a 7 Cdo 92/2012).

7. V zmysle § 420 C. s. p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak v konaní došlo k niektorej z procesných väd, ktoré sú vymenované v § 420 písm. a/ až f/ C. s. p. Základným (a spoločným) znakom všetkých rozhodnutí odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné podľa § 420 C. s. p. je to, že ide buď o rozhodnutie vo veci samej alebo o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. V prípade, že dovolateľ vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania z ustanovenia § 420 C. s. p., dovolací súd skúma prednostne, či ide o rozhodnutie v ňom uvedené; k preskúmaniu opodstatnenosti argumentácie dovolateľa o existencii procesnej vady konania v zmysle § 420 písm. a/ až f/ C. s. p. pristupuje dovolací súd len vtedy, ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. Ak je dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré nie je rozhodnutím vo veci samej, ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, je z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. a/ až f/ C. s. p. irelevantné, či k dovolateľom namietanej procesnej vade došlo alebo nedošlo.

8. Na základe uvedeného možno uzavrieť, že v danom prípade nie sú splnené podmienky, ktoré zákon vymedzil ako podmienky vecného prejednávania dovolania, nakoľko rozhodovanie o (ne)oslobodení žalobcu od platenia súdneho poplatku nie je rozhodnutím vo veci samej, ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí. Najvyšší súd preto dovolanie žalobcu podľa ustanovenia § 447 písm. c/ C. s. p. ako neprípustné odmietol bez skúmania, či v konaní došlo k namietanej procesnej nesprávosti.

9. O trovách konania rozhodol dovolací súd v zmysle § 453 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 255 ods. 1 C. s. p., pričom žalovanému, ktorý bol v dovolacom konaní úspešný, nepriznal náhradu trov konania, nakoľko mu v dovolacom konaní žiadne trovy nevznikli (R 72/2018).

10. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.